

STYRDOKUMENT

DATUM

2019-06-27

ÄGARDIREKTIV FÖR ÄLVSBYNS ENERGI AB

Organisationsnummer: 556216-7451

Ägardirektiv för verksamheten i Älvsbyns Energi AB, nedan kallad bolaget, antaget av kommunfullmäktige i Älvsbyns kommun 2020-06-15, KF § 52.

1 Samhällsnyttan

Bolaget är en del i den kommunala organisationen. Bolaget ska därför utföra sin verksamhet så att den långsiktigt bidrar till att främja hållbar utveckling och tillväxt inom kommunen samt utveckla samhällsnyttan inom sin sektor.

Bolaget ska i tillsammans med den övriga kommunala verksamheten arbeta för att realisera Älvsbyns kommuns vision – Vision 2030 Framtidsrika Älvsbyn Norrbottens pärla.

2 Koncernnyttan

Verksamheten inom ”kommunkoncernen”, det vill säga kommunens verksamhet och verksamheten i de kommunägda bolagen, drivs efter samma helhetssyn. Det innebär att utformningen av den politiska styrningen på strategisk nivå och innehållet i denna politiska styrning är lika oavsett verksamhetens driftsform.

Oavsett om den kommunala verksamheten drivs i förvaltningsform eller i bolagsform ska den präglas av samma princip om koncernnytta. Det innebär att verksamheterna ska tillgodose behov hos olika kunder och intressenter på ett sådant sätt att även helheten inom kommunkoncernen gagnas. Suboptimering ska undvikas och de affärsmässiga principerna i bolagsformen får normalt inte missgynna den totala koncernnyttan.

Kommunstyrelsens uppdrag att samordna kommunens och bolagens verksamheter ska respekteras.

3 Bolaget som organ för kommunal verksamhet

Bolaget är organ för kommunens verksamhet och således underordnat Älvsbyns kommun. Bolaget står i sin verksamhet under kommunstyrelsens uppsikt och har att följa av kommunfullmäktige och av kommunstyrelsen med stöd av delegation utfärdade direktiv, liksom av dess ägare Älvsbyns kommunföretag AB.

Förutom genom lag och författning regleras bolagets verksamhet och bolagets förhållande till kommunen genom:

Dokumenttyp Ägardirektiv	Dokumentnamn Ägardirektiv för Älvsbyns Energi AB	Fastställd/upprättad 2020-06-15, KF 52	Beslutsinstans KF	Giltighetstid Tills vidare
Dokumentansvarig Kommunchef	Version 9	Senast reviderad 2019-06-17, KF § 74	Dokumentinformation Dnr 184/20-003	Detta dokument gäller för Älvsbyns Energi AB

1. Företagspolicyn.
2. Gällande bolagsordning.
3. Gällande ägardirektiv.
4. Av fullmäktige och moderbolaget enligt ovan utfärdade särskilda direktiv.
5. Förekommande avtal mellan kommunen och bolaget respektive mellan moderbolaget och bolaget.

4 Kommunens direktivrätt

Det ankommer på bolagets styrelse och verkställande direktör att följa utfärdade direktiv om de inte står i strid mot tvingande bestämmelser i aktiebolagslagen eller annan lag eller författning.

5 Kommunens insyn och styrfunktion

Bolagets verksamhet står under uppsikt av kommunstyrelsen och kommunstyrelsen utövar kommunens styrfunktion över bolaget i de avseenden som anges i kommunstyrelsereglementet och kommunens företagspolicy.

Kommunstyrelsen ska ges den information och skickas de handlingar som den begär. Karaktären och omfattningen av den fortlöpande informationen ska fastställas efter samråd med bolagets styrelse.

Kommunstyrelsens granskningsrätt och bolagets informationsskyldighet omfattar inte handling eller förhållande för vilket gäller sekretess enligt lag.

6 Föremålet för bolagets verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet, som till sin art anges i bolagsordningen, är att inom Älvsbyns kommun producera, försälja och distribuera energi, att uppföra och driva härför erforderliga anläggningar samt att idka härmed förenlig rörelse. Bolaget ska därutöver på uppdrag av kommunen svara för den kommunaltekniska verksamheten.

Bolaget får inte driva verksamhet eller vidta åtgärd som inte är förenlig med kommunal kompetens.

7 Ändamålet med bolagets verksamhet

Ändamålet med bolagets verksamhet är att genom samverkan/samarbete svara för att den kommunaltekniska verksamheten drivs kostnadseffektivt samt enligt god teknisk praxis och med optimalt resursutnyttjande bidra till energiförsörjningen inom Älvsbyns kommun, varvid abonnenternas behov av driftsäkerhet och service liksom god energihushållning ska beaktas. Fjärrvärme och kommunalteknisk verksamhet ska redovisas var för sig.

8 Mål för bolagets verksamhet

Bolaget ska optimera energianvändningen och stimulera till en ökad utbyggnad av fjärrvärme. Bolaget ska med hjälp av ny teknik och kunskap arbeta aktivt med miljöfrågorna. Bolaget ska vid den fortsatta utbyggnaden ta tillvara de möjligheter till utökat samarbete/samverkan mellan kommunalteknik och fjärrvärme som finns inom bolaget.

Finansiella mål

Bolaget ska vara ekonomiskt självbärande och ha en ekonomisk ställning som medger utveckling utan ägartillskott. Verksamheten ska bedrivas så att normal

lönsamhet för branschen uppkommer. Den långsiktiga målsättningen ska vara en konsoliderad ekonomi och god soliditet samt att kommunen, som aktieägare ska få en årlig avkastning. Följande ekonomiska mål ska eftersträvas för fjärrvärmeverksamheten:

1. Bolaget ska årligen leverera en avkastning till ägaren. Avkastningskravet samt utdelning/koncernbidrag fastställs årligen i samband med Älvsbyns kommunföretag AB bokslutsberedning, senast innan februari månads utgång.
2. Soliditeten¹ i bolaget ska succesivt öka till 5 %.
3. Bolaget ska amortera på upptagna lån. Amorteringsnivån ska årligen minst motsvara den totala avskrivningsnivån.
4. 10 % av årets justerade resultat ska utgå i aktieutdelning, om soliditeten överstiger den i ägardirektivet, för bolagets, fastlagda miniminivå för soliditet.

Som underlag till fastställande av aktieutdelning ska i samband med upprättandet av årsredovisningen en beräkning av årets justerade resultat upprättas. I denna ska årets resultat justeras med eventuella extra avskrivningar eller andra dispositioner som vidtagits för att minska bolagets årsresultat. Även en beräkning av den justerade soliditeten ska göras om denna understiger den i ägardirektivet fastlagda miniminivå för bolaget.

Resultatöverskott ska återinvesteras i verksamheten eller användas för att amortera lån för att uppfylla soliditetsmålet. Ägaren kan dock besluta särskilt om utdelning trots att soliditetsmålet inte är uppnått.

Utdelning motsvarande förräntning på tillskjutet ägarkapital ska lämnas när bolagets långsiktiga likviditet medger detta. Krav på högre engångsutdelning kan komma att ställas om kapital frigörs genom försäljning av tillgångar eller verksamhet, eller efter särskilt beslut av ägaren.

Övriga mål

Vidare ska följande mål gälla:

Miljö och kommunalteknik:

- Utsläpp till luft och vatten ska kontinuerligt minska.
- Aska från värmeverket och slam från kommunala reningsverk ska nyttjas som fyllningsmaterial på f.d. deponi Korsträsk.
- Träavfall ska sorteras för att användas som bränsle.
- Restavfall till deponi ska reduceras med 50 % mot mängder från 2010.
- Bolaget ska aktivt verka för reduktion av CO₂-utsläpp i mindre tätorter inom kommunen.

Fjärrvärme:

- Förtätning ska erbjudas för villor belägna invid befintlig huvudkylvert till självkostnadspris.
- Fjärrvärmepriset bör vara bland Norrlands tio lägsta för biobränsleeldade värmeverk.
- Andel biobränsle ska överstiga 96 % av producerad värme, med målet 98 %

¹ Med soliditet avses eget kapital inklusive 72 % av obeskattade reserver i relation till balansomslutning

Utöver detta regleras målen för Energibolagets verksamhet i Strategiska planen för Älvsbyns kommun.

9 Grundläggande principer för bolagets verksamhet

Ansvaret för bolagets organisation åvilar enligt aktiebolagslagen bolagets styrelse. Styrelsen har att utforma organisationen så att de bästa förutsättningarna för bolagets ändamål och mål tillgodoses.

Bolaget ska drivas enligt affärsmässiga grunder med iakttagande av det kommunala ändamålet med verksamheten och de kommunalrättsliga principer som framgår av dessa direktiv. Beträffande den kommunaltekniska verksamheten bedrivs den på uppdrag av kommunen och är särskilt reglerad i upprättade ägardirektiv.

Syftet med att driva verksamheten i bolagsform är att åstadkomma effektivitetsvinster till fördel för dem som nyttjar bolagets tjänster utan att detta går ut över den totala kommunala organisationen. Bolaget ska inte optimera effektiviteten i sin verksamhet om detta medför nackdelar för organisationen i dess helhet som överväger fördelarna för bolaget. Kommunen och bolaget ska därför i samråd på sikt söka lösningar som tillgodoser båda dessa intressen.

10 Underställningsplikt

Kommunfullmäktige ska ges möjlighet att ta ställning i frågor av större vikt, såsom exempelvis:

1. Bildande eller förvärv av dotterföretag.
2. Fusion av företag.
3. Större investeringar överstigande 10 miljoner kronor.
4. Köp och försäljning av fast egendom överstigande 2 miljoner kronor.
5. Planer på ny eller ändrad inriktning av bolagets verksamhet.
6. Övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt.

Skulle olika meningar uppkomma i styrelsen, om fråga är av sådant slag att den ska underställas fullmäktige, ska samråd ske med Älvsbyns kommunföretag AB.

11 Budget och handlingsprogram

Driftbudget

Bolaget ska årligen upprätta och fastställa en budget.

Budgeten ska delges kommunstyrelsen via Älvsbyns kommunföretag AB enligt de anvisningar och tidplaner som kommunstyrelsen årligen fastställer. Finansieringen sker enligt följande:

- Bolaget är huvudman för VA-verksamheten, som finansieras via upprättad VA-taxa. Taxekonstruktionen fastställs av kommunfullmäktige. Taxenivån beslutas av bolagets styrelse.
- Renhållningen finansieras via av fullmäktige beslutad självkostnadstaxa. Taxekonstruktionen fastställs av kommunfullmäktig och taxenivån beslutas årligen av bolagets styrelse. Renhållningsintäkterna via renhållningstaxan utgör bolagets driftersättning. ÅVC på Industrileden ägas av bolaget.

- Gatuverksamheten är skattefinansierad, där tilldelad uppdragsersättning till bolaget sker i enlighet med den av kommunfullmäktige årligen fastställda budgeten. Kommunen ersätter bolaget månadsvis med en tolfedel av fastställd budget.
- Vid förändringar i befintliga anläggningar som får konsekvenser för framtida driftkostnader eller i övrigt avviker från nuvarande användning, ska innan ändring Älvsbyns kommunföretag AB bereda ärendet för beslut i kommunen.

Kommunen ansvarar för IT-support och drift av PC, servrar och nätverk för uppdragsverksamheten. Investeringar i mjuk- och hårdvara beslutas och bekostas av bolaget. Investeringsbeslut måste föregås av samråd med kommunledningskontoret. IT-driften ska utföras av den utförare som kommunen anvisar. Kommunen tillhandahåller resurs för stöd och rådgivning i övergripande strategiska ekonomi- och personalfrågor.

Investeringsbudget

Bolaget ansvarar för framtagande av årliga investeringsplaner för anläggningar avseende den kommunaltekniska verksamheten som bolaget har driftansvar för samt ansvarar för att de av kommunfullmäktige fastställda investeringarna genomförs. Vidare ansvarar bolaget för prissättning av investeringsåtgärder i dessa kommunala anläggningar som den kommunala förvaltningen eventuellt kommer att äska medel för. Kommunen anvisar medel för investeringsuppdragen enligt av fullmäktige fastställd investeringsbudget.

Eventuellt tillkommande behov av investeringar under budgetåret måste beslutas och finansieras av kommunen innan investeringen påbörjas.

Bolaget har rätt att månadsvis fakturera upparbetade kostnader vid investeringar och slutfakturerar/slutredovisar den totala investeringskostnaden inom två månader från avslutad investering enligt av kommunen fastställd faktureringsrutin.

12 Underlag för sammanställd redovisning

Kvaliteten på utförda uppdrag redovisas och stäms av mot av moderbolaget uppställda krav och målsättningar. Kommunstyrelsen ska erhålla redovisning av slutförda projekt och den löpande verksamheten minst 3 ggr/år.

Kommunen tillhandahåller mallar, blanketter och övriga underlag för den ekonomiska redovisningen och uppföljningen av investeringsverksamheten.

Bolaget ska, enligt de anvisningar och tidplaner som kommunstyrelsen fastställer, tillhandahålla kommunstyrelsen det underlag styrelsen begär för upprättande av kommunens sammanställda redovisning enligt lagen om kommunal redovisning.

Detta gäller både avseende årsbokslut och delårsbokslut per augusti.

13 Informationsskyldighet

Bolaget ska hålla kommunen väl informerad om sin verksamhet. Det åligger bolaget att till kommunen snarast översända:

1. Protokoll från styrelsesammanträde.
2. Bolagets årsredovisning.

3. Revisionsberättelse.
4. Granskningsrapport.

Innehåller handling som ska översändas till kommunen uppgift av sådant slag att bolaget inte är skyldigt att tillhandahålla enskild handling vari uppgiften återfinns äger bolaget utesluta uppgiften. Av översänt material ska framgå att sådan åtgärd vidtagits.

14 Samordning inom koncernen

Bolaget ska samverka i kommunens koncernkonto i enlighet med reglementet för finansverksamheten. Bolagets finansverksamhet ska i sin helhet samordnas med kommunens och de övriga företagens.

I den mån det låter sig göras ska bolaget dessutom medverka i samordning av kommunens och övriga företags upphandlingar.

15 Ersättares inträde m m

För ersättares inträde i styrelsen gäller kommunfullmäktiges beslut i samband med valet av styrelseledamöter och dess ersättare.

Ersättare ska alltid kallas till styrelsesammanträde.

Ersättare har rätt att yttra sig vid styrelsesammanträde även om han inte ersätter ledamot.

Närvarande ersättare som ej ersätter ledamot har att iakttaga motsvarande tystnadsplikt som gäller för ledamot.

16 Instruktion för verkställande direktör

Styrelsen har enligt 8 kap 25 § ABL att meddela riktlinjer och anvisningar för verkställande direktörens handhavande av den löpande förvaltningen samt enligt 8 kap 3 § ABL ange arbetsfördelningen mellan styrelsen och verkställande direktören. Detta ska ske i skriftlig instruktion. Styrelsen ska se till att instruktionen omprövas mot bakgrund av ändrade förhållanden och vunna erfarenheter.

I instruktionen ska anges i vilken omfattning verkställande direktören för styrelsen ska anmäla beslut han fattat. De sålunda anmälda besluten ska upptas i styrelseprotokollet.

17 Arbetsordning för styrelsen

Styrelsen ska enligt 8 kap 5 § ABL utarbeta och anta arbetsordning för sitt eget arbete vari bl a ska redovisas arbetsfördelningen mellan styrelsen, VDn och eventuellt andra inrättade organ.

18 Förvaltningsberättelsens innehåll

Bolagets styrelse ska i förvaltningsberättelsen utöver vad aktiebolagslagen i detta avseende stadgar redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det kommunala syftet med densamma och av kommunen uppställda mål.

19 Revisor och lekmannarevisor

Revisor och lekmannarevisor ska samordna sin granskning så att onödigt dubbelarbete undviks. För detta ska FARs rekommendation om gemensam revision tillämpas.

Lekmannarevisorn ska i sin granskning förutom vad lag anger söka utvärdera bolagets måluppfyllelse samt redovisa vad därvid framkommit i granskningsrapporten.

20 Arkivreglemente

Kommunens arkivreglemente som antagits av kommunfullmäktige 1995-11-13, § 81, gäller för bolagets dokumenthantering.
